

ziennik Żołnierza

1. Dywizii Pancernei

WYDANIE SPECJALNE

Holandia, sobota dnfa 4 kwietnia 1945 r.

Dywizia oswobadza w Niemczec obóz Polek z Armii Krajowej

2. PULK PANCERNY PRZYWRACA WOLNOSC 1.7 UCZESTNICZKOM WALK W WARSZAWIE

w dreitie Winnessey automotienty i drain was a state of the state of t nicopisany entuzjazm, gdy przekonano się, odpowiednich obrow rezkalnych poza ob- Normandi jedynie z bijącym sercem, nie-że wjeźdżającymi do obożu wozami, są wo- rebem operacji wojeneb. Przy wielkiel szokośni myśla. zy bojowe Wojsk Polskich. O godzinie 6 ilości oswobodzanyci obecnie codziennie powiewał już na maszcie, w środku obozu, przez wojska sojusznie i potrzebach transsztandar polski, uszyty potajemnie w obozie. Straż opanowana była w ciągu kilku minut. Wsrod 19 ludzi wziętych do niewoli znajdował się komendant obozu, oraz dozorca

W ciągu ub. 24 godzin obóz widział sceny trudnej do opisania radości, gdy jeden z żołnierzy Dywizji odnalazł wśród uwolnionych swą córkę, inni swe siostry i dalsze

Oboz obejmuje ochotniczki Armii Krajo vej, które brały udział w walkach oddzia tow szturmowych w czasie powstania w Sto licy lub pełnity służbę w oddziałach lącz-ności, sanitarnych, intendentury itd. Gzęść kobiet nosi jeszcze mundury polskie, część jest w ubraniach, whāciwie resztkach ubra siącami przez smerykański Czerwony Krzyż Wszystkie były deportowane do tego oborz karnie, po przejściu przez 3-do 5 obozów jenieckich.

Warunki mieszkaniowe i żywnościowe w obozie były fatalne . Wszystkie baraki są drewniane, prycze najbardziej prymitywne-go rodzaju, 2-lub 3-piętrowe, postania z desck, często bez słomy. Brak kuchni, umy-walni, łażni. Rano jedynym pokarmem był wywar z niekreślonych ziół, na obiad zupa z objerkami kartoflanymi oraz dwa ziem niaki i buraki pastewne, wszystko bez soli masi i buraki pastewne, wzystko pez soni, wieczorem namiastka kawy i chleb czarny, którego wydawano 300 gramów dziennie na osobię. Wydawano zasadniczo także łyżkę cukru i 25 gramów margaryny, wstrzymywanych często z okazji "karnych", a już z zasady we wtorki i piątki.

Niemey umieścili w tym bozie kobiety w wieku do lat 60, Nie bral także dzieci 14-letnich, które były łącznicz-kami w czasie walk. W obozie jest w tej chwiti 9 niemowiąt, 6 chłopców i 3 dziew-

czynki, urodzone w obozie.

Mimo ciężkich warunków nastrój ducho-znakomity: funkcjonowały kursy gimnaz-

jalne i uniwersyteckie, mówiona gazetka o

bozowa,
Z puszek po konserwach zrobiony jest
obraz Matki Boskiej Częstochowskiej na odtarze obozowym, gdzie wczoraj z rana
siądz włoski, jeniec wojenny przydzielony do obozu, odprawił nabożeństwo dziękczyn ne w obecności delegacji 2. Pulku Pancer-ne. Z blachy tych samych puszek są orzełki, ezesto misternie wykonane, na czapkach o-chotniczek – żolnierzy Armii Krajowej.

W ciągu wczorajszego dnia Dywizja, w darę możności, załagodziła najpilniejsze potrzeby żywnościowe i sanitarne obozu. Niezależnie od tego wiele spośród oddziatów Dywizji dostarczyło dary żywnościowe kwatermistrza obozu, por. Janiny Skoszkiewicz.

pragnieniem naszych rodaczek jest oczywiście wydostanie się poza obrębi pił do życia politycjo po zeszlej wojnie,

W czwartek o godzinie 5.50 scoutcary i drutów kolczastych zniawidzonego obozu i kontynencie dnie trudne, dnie krwawe, dnie rębem operacji wojensh. Przy wielkiej spokojni myślą.

Dzień 12 kwietnia, dzień w którym na terenie Niemiec po raz pierwszy przynieśli-śmy wolność kobietom polskim, obrońcom przez wojska sojuane i potrzenen trans-portowych, jakie wyga szybił postep operacji, wymagać to-pdzie niewatpilwie okresu 2- do -lygdniego co najmniej Dywizja miała od csu wylądowania na

Smiere prezydenta Roosevelta

HARRY S. TUMAN PREZYDENTEM STANOW ZJEDNOCZONYCH

z której powrócił do Stanów w stopniu pułkownika. Do senatu został wybrany dopiero w 1934 roku.

Pierwszą wypowiedzią oficjalną prezydenta Trumana było oświadczenie, że "świat może być pewny, że Stany Zjednoczone będą nadal prowadzić wojnę na wschodzie i na zachodzie, aż do zawcieskiego końca". Truskach i powiedział: "Będę starał się prowaskach i powiedziat: "pogę marar ne prowa-dzie politykę Stanów Zjednoczonych, tak jak według mej najlepszej wiedzy poprowa-dził by ją prezydent Rooseveit". Truman oświadczył również, że konferencja w San Francisco odbędzie się w zapowiadanym

Franklin Delano Roosevelt, którego wczoraj określił ambasador Stanów Zjednoczo-nych w Londynie jako "największego Ame-rykanina naszego wieku", w ciągu czterokrotnej kadencji piastował urząd prezyden

Prezydent F.D. Roovelt zmarł nagle czwartek o godzinie 140 w swej wiejskiej posiadłości Warm Spris na skutek wylewu krwi w mozgu. Roosey miał zamiar wy-począć tydzień na wsprzed udaniem się na konferencję w San kneisco.

Wiadomość o śmiercprezydenta w zara-niu zwycięstwa wstrzącła Stanami Ziednoczonymi i żołnierza trontach, oraz walczacymi na wszy onie na calym świe-

Prezydent Rzeczypoolitej nadesłał na rece prezydenta Truma telegram kondolencyjny, w którym waża żał narodu polskiego po wielkiej stie jaką ponjosły Stany Zjednoczone, o pisze: "Naród pol-Stany Zjednoczole, o pieże: "Sarog poi-ski wierzy głęboko, w tej przelomowej chwili kontynuowaneczie pod pańskim przewodnietwem walko nasze wspólne id-ały, które Narody Zjioczone toczą od szesein dlugich lat"

Zastępca prezyden Harry S. Truman, który według konstyji Stanów Zjedn. będzie piastował urząrwydenki do końca kadencji, złożył wczi przysjegę w sena-cie, jako 33. prezydestanów Zjedn. Harry S. Truman i podobnie jak Roose-velt członkiem partiemokratycznej, lecz

reprezenuje nieco denne jej ugrupowa-nie. Syn farmera, ut. w 1884 roku, wstą-

Roosevelt urodził sie 63 lata temu w sta nie New York. Po studiach w Harvard wstą-pił do życia politycznego i został w 1910 pit do Zyčia positycznego i zosta: w 1920 roku wybrany do senatu z ramienia partii demokratycznej. W ciągu pierwszej wojny światowej pełniż urząd zastępcy sekretarza stanu dla spraw marynarki. W 1921 roku był demokratycznym kandydatem na wiceprezydenta, przy wyborach zwyciężyli jed-nak renublikanie. W tym samym roku nak republikanie w tym politycznej na przeciąg esterech lat, i uczy-nito inwalidą do końca życia. Hoosevelt przezwyciężył jednak fizyczne koosevelt przezwyciężył jednak fizyczne

niedomagania i już w roku 1928 został gu-bernatorem stanu New York, co było wstę-

pem do jego prezydenckiej kariery.
Gdy w 1932 roku partia demokratyczna
przedstawiła Roosevelta jako kandydata do
urżędu prezydenckiego, który pehił wówczas republikanin Hoover. cały świat przechodził okres ostrego kryzysu ekonomiczne go, a w Stanach Zjednoczonych liczba bezrobotnych siężała 12 milionów. Zwyciężywszy w wyborach,

Roosevelt zaczął zwalczać bezrobocie, sto-sując całkiem nowe środki polityczne i eko-nomiczne, znane jako całość pod nazwą "Nowego Ładu", którego zasadą było rozbudo-wane ustawodawstwo społeczne oraz interwencja państwa w życiu ekonomicznym

DOKONCZENIE NA STRONIE 2

Dziennik Zolnierza, a newspaper of the First Polish Armored Division led by General Maczek. It was included in the Second Canadian Corps. This newspaper features the article about the liberation of Polish female prisoners of war, the former fighters in the Warsaw Polish Uprising.

Smierc prezydenta Roogvelta DOKONCZENIE ZE STRONY 1

Ješli chodzi o politykę zagraniczną, Roosevelt był jednym z pierwszych, którzy ostrzegali Stany Zjednoczone i świat przed

W roku 1940, gdy został on ponownie pre ntem po zaciętej walce wyborczej z yjącym dziś Wendell Willkie, Roosenieżyjacym veit wprowadził w życie plany "Lease-Lend", dzieki któremu tyle amerykańskiego matewojennego popłynęło do W. Brytanii sji. Gdy w grudniu 1941 roku Japonia zasfakowała Pearl Harbour i Stany Zjedsoczone znalazły się w wojnie, Roosevelt został, jako prezydent, naczelnym wodzem amerykańskich sił zbrojnych, i od tej chwi-

FORBES: ROSJA POGWAŁCIŁA UGODE "Dairy Mail V 10 kwietnia Alastair Forbes umieszcza artykuł, w którym stwier dza, że wielu najdawniejszych i najszczerszych obrońców sprawy Sowietów na łamach prasy brytyjskiej zaczyna pod wpływem

wypadków ulegać znacznemu rozczarowaniu. Spośród "wiernych" pism, Forbes wymie-nia "News Chronicie", której redaktor, Cummings "nadal składa tygodniowy wienuszek u stóp swego zagadkowego i surowego bóo samo pismo poświęca całą ciukubracjom pana Litauera. ktorego Forbes charakteryzuje w następu Albrego Fornes enarastryzaje w hasty jągych słowach: "Ten polski dziennikarz w pamiętny sposób hronił polityki plk. Becka, teraz zaś przekazał swą tanią lojalność Lublinowi, przypuszczając zapewne, że mu się blinowi, przybaszczając zapewne, ze mu są to bardziej opłaci na daleką metę. Obecnie powrócił z Polski, aby nawracać kolegów prasowych w uwodzicielskim otoczeniu wych ulubionych londyńskich restauracji" orbes podkreśla dalej, że jedyną obrong czasie 3-dniowej debaty w Izbie timin było wskazywanie na przyszłą prace crenett ambasadorów, "Obecnie jasnym

została spełniona. Jednostronne pociągniecia Kremla w Polsce, jak i w innych kr jach Europy wschodniej, stanowia jaskrawe pogwałcenie ugody trzech mocarstw. pozwatemie ngody trzech modarstw. Im prydzej dzej sprawy te zostaną ostatecznie wyja-śnione – tym lepiej. I dlatego – wobec zobowiązań powziętych przez rząd w Izbie Gmin i niedotrzymanych – należy jak najwcześniej sprawom polskim poświęcić no wą debatę".

Z AKCJI II KORPUSU Wojska 8. armii wz trzy przyczółki na północnym brzegu rzeki

Z jednego z nich oddziały 2. Korpusu pol kiego posunety się o 12 km naprzód aź po niiasto Castel Bolognese, Miasto to, zdobyte zostało przez polskie oddziały szturmowe, zamienione było przez Niemców na fortecę i było silnie bronione przez niemieckie stratylne, Jak donosi korespondent P.A.T aleja 2. Korpusu toczy się w terenie bazdzo-zniszczonym przez działama wojelne colskich

WIADOMOSCI W SKRÓCIE

WIADDWISSEL W SAROCLE
KABDYNAŁ SERĘDY, prymas Węgier,
zmarł wezoraj, jak donoszą z Watykanu.
LUZNE BANDY uzbrojnonych Żołujerzy
niemieckich grasują dotychczas w Górach Swiętokrzyskich, jak podają źródła neutral

Z OKAZJI WYBUDOWANIA tysiączne mostu przez saperów brytyjskich od chwili wylądowania we Francji, marsz. Montgome przemawiał do nich Mówiąc, że niemiecka została rozbita, marsz. Montgo mery ostrzegł, że nie należy ženia broni przez fanatyków hitlerowskich. MIASTO WEIMAR poddało się Ameryka

ZAWIADOMIENIE

nom przez... gońca rowerowego

ukaże się w poniedziałek, dnia 16 kwietnia. minają

zagraniczną, li stał się jednym z iwnych twórców zwy ciestwa sprzymierzoch

Roosevelt był twćą, ideologii Narodów Zjednoczonych w pieszym okresie wojny, a jego hasło czterecholności — "wolności słowa i wypowiadanisię, wolności dla każ-dego własnej wiaryv Boga, wolności od wolnoścod obawy" się zawołaniem świawym.

Przez swe głęboki poczucie ludzkości przez zrozumienie r Stanów Zjednoczo nych w świecie, Rovelt dażył do tego aby nie powtórzył sieok 1918 i aby Ameryka wzięła pełny udd w powojetnej or

ganizacji świata

Dia nas, żołnierzy lskich, pamiętne będa zawsze słowa predenta Roosevelta wy powiedziane w styczn 1942 roku w orędziu Any Zjednoczone bują poświęcić wszycie swoje siły i środ ki, aby zniszczyć neźdźcę, i przywróci ki, aby zniszczyć neżdzec, i przywrócić Polsce wolność, któriej się tak bardzo na leży". Orędzie wspomało następnie o wkla-dzie Polskich Sił Fojnych do wspólnej walki, kończyło się stępującym stwierdze-niem: "Polska złożył swą ofiarę najwcze-śmiej. Dziś Stany Zjesoczone gotowe są do wszystkich poświecefaby ustalić rzecz je na – że Polska ciejała nie na próżno

na – że Polska elejata me Prezydent Roosevel dożył chwili, w któ rej zwyciestwo, do tórego tak wydatnie się przyczynił, jest wne. Niesiety, umari się przyczynik, jest wrze. Niesiety, umari zanim na świecie zanowały jego "cztery wolnóści". I umari wczasię gdy spełnienie zobowiązan, ż.dow za piginie sformniował w stosunku do Polsi wystaje się hardziej jeszcze odlecie, się człwii gdy je wypo-wiadal, z górą dzy ila tenu.

Amerykanie o od Berlina

Przekroczywszy Łabę po obu stronach Magdeburga — 9. armia gen. Simpsona po-Magdenurga — 2. armia gen. Simpsona po-suwa sig na Berlin od zachodu i pid-zachog du. Jedna z kolumn znajduje się jedyna 30 km od Berlina, a więc zaledwie 20 km dalej, niż wojska Zukowa, stojące nad Od rą. 150 km równinnej przestrzeni dzieli czoł-gi amerykańskie od Rosjan.

Oddziały 1. armii kanadyjskiej utworzyły 5-kilometrowy przyczółek na rzece Ijssel pomiędzy Zutphen a Devent

PATTON 15 KM OD LIPSKA

Po zajęciu miasta Naumburg, oddalonego niecałe 50 km od Lipska, 3. armia gen. Prittona dotaria wezoraj według doniesień korespondentów na odległość 15 km od tego miasta, Inne oddziały 3. armii zajęły Jasasakami w roku 1805.

Oddziały 1. armii amerykańskiej pozzy-nity wczoraj 50-km postępy w kierunku Lipska i Halle, ważnego węzła komunikacyjnego na pôłnoc od Lipska. Ogółem 1. armia wzięła wczoraj 25.000 jeńców na tym odcinku oraz w Zagłębiu Ruhry. Ilość jeńców wziętych do tej pory w Zaglębiu Ruhry

WIEDEN ZDOBYTY

Rozkaz dzienny marsz. Stalina oznajmikwczoraj wieczorem o zajęciu Wiednia przez wojska marsz, Tołbuchina. Wojska sowieckie przecięły już linie kolejowe i drogi do Brna, polożonego o 100 km na północ od Wiednia. Wojska marsz. Malinowskiego, posuwające się na południowym brzegu rzeki Morawy, zajęty Hodonin, niecałe 60 km na wschool od Brne

NA SZLAKU 1. DYVIZJI PANCERNEJ

EIALE CHORAGIEWKI

Brida pozestala dalcio proce sawobodzone w awno miasta penoc no w chodniej Holane a przez Ensade i Alondo, gdzie na sy sich ullem wciąż jeszcze gromodza sy tempy czykańcow w frających o krywani moży każdy alian-Jeszez gromada ast truny sztrantowa witz jejech okazyani zana każdy alian-ki pojazd, dzie z como powiewają cho-rągwie o holentenkąc zatwach narodo-wych, zasłania jąc moreżnie fasady hutym-kow. Mijany ulico aktor witrynach skie-powych lecz wystrace to są pusie, tak jak opokone są skiepó żywnaki czy odzie-Widok namiechotych, cieszących się wszymi dniami wolności Holendrów i pierwszymi dniami wolności widok tych postychsystaw, jaskrawy symbol niedostatku, stiowią zbyt silny konaby nie rzucieję nam od razu w o ezy. Lecz mieszkańcy ch miast nie dostrzegają zapewne owegokontrastu. Do niedo statku mieli się jużzas przyzwyczalć.

Najkrótsza droga , holenderskiego miasta Emmen, uwolonego przez drago-gonów naszej Dywiz wiedzie przez Niem-wschód. Po pewnyg waszej przez Niemwschod. Po pewnym usamy na polistyczna dla holandszasie tak charaktery-faltowa nawierzchi kończy się. Skończył się również widolniebiesko-biało-czerwonię rownież watonieniesto-niato-czerwo-nych chorągwi. Jac tym razem już po wyhoistej drodze cemnie szukamy tych tabile, do których zywykli już żołnierze wojsk sprzymierzoth: "Jesteś w Niem-czech. Zostałeś ostżony!" Przez chwilę czech. Zostałeś ostżony!" Przez chwilę watpimy, czyżby toyła jeszcze Holandia?

Nagle wyrasta pil nami na drodze zapora przeciwczołgowzbudowana z grubych pora przezweż poli, a niej wąska iuka dla przejazdu. U góry, zwykłym patyku, za-tkena biała chorągka. A więc jesteśmy

zielonych galęziach niezym nie przypo-mieszkańcy poddali zię, lecz mówią, że uro minają okaleczon smutnych drzew dziti się niewolnikami.

ej, a biale chora giewki na każdej z nich są wymownym znakiem, że ta wojna jest dla Niemców prze-

Mijamy domy o zamknietych oknach i za słoniętych szczelnie firankach, domy nieuszkodzone o całych ścianach, dostrzegamy z dala pracujących na roli chłopów niemie ckich, na podwórzach zabudowań pełno trzody chlewnej i drobiu. Jakże odmienny widok przedstawiały holenderskie miasta wioski, Baarle-Nassau i Alphen, tak nam dobrze znane z poprzednich walk Dywizii. o zniszczonych domach bez dachów i szyb, o polach zrytych pociskami armatnimi! Ti ze spalonej ziemi, z nad gruzów, unosiło się widmo głodu lecz, powiewające dumnie nawet z ruin choragwie świadczyły że naród rozpoczyna nowe życie, życie wolności. Tuna ziemi niemieckiej — aż uderza w oczy dostatek. Ale zatkane na każdym płocie, dachu, czy murze, zatkane na prostych paty-kach białe skrawki płótna, nomiete i skrawki kane, postrzępione przez wiatr, dają świa-

Gdy w ogniu walki, w obliczu przeważającej siły nieprzyjaciela i perspektywy bez-nadziejności oporu, żołnierz niemiecki na znak poddania się wywiesza białą chorągiew znak poddana się wywicza nast coordace – hie przynosi to mu ujmy, ani hańbą nie pokrywa jego munduru, Gdy ludność czwil-na pragnie w czasie walk uchronić swe życie i dobytek - ten sam znak wywiesza. Jest to zrozumiałe i nie powinno nas dzi-

Skoro jednak działania wojenne przetaczają się o dziesiątki kilometrów dalej, życie wraca do normalnego stanu, skoro nie ma już śladu wojny, a mimo to białe cho-Na szerokiej, zalciej płaszczyźnie, roz-ciągają się niemiec gospodarstwa. Nie spiecie w podaczenie w podaczenie w podaczenie nad nieszkadcen domu – sprawa grunow, jakini użi je do dop poprzed grunow, jakini użi je do poprzed Klewe i Emmerich, rzewa opiskystwa.